

Kansallinen digitaalinen kirjasto

**Tutkimuksen tietoaaineistojen infrastruktuurit
Suomessa –seminaari 29.9.2009**

Minna Karvonen

Kansallinen digitaalinen kirjasto 2008–2011

- Opetusministeriövetoinen hanke; kiinnittyy mm. valtioneuvoston periaatepäätökseen kansallisen tietoyhteiskuntapolitiikan tavoitteista ja (2007) ja EU:n digitaaliset kirjastot –kokonaisuuteen (osa i2010-strategiaa)
- Päämääränä kirjastojen, arkistojen ja museoiden sähköisten tietovarantojen saatavuuden turvaaminen nyt ja tulevaisuudessa
- Kansallisen digitaalisen kirjaston painopisteet:
  - › yhteinen asiakasliittymä kirjastojen, arkistojen ja museoiden tietovarannoille
  - › kirjastojen, arkistojen ja museoiden keskeisten aineistojen digitointi
  - › sähköisten kulttuuriperintöaineistojen pitkäaikaissäilytysratkaisun kehittäminen
  - › osaamisen lisääminen

Kehittämisorganisaatio: 35 organisaatiota, 70 jäsentä

Seurantaryhmä

Ohjausryhmä

Saatavuusjaosto

Tekninen
asiantuntijaryhmä

Pitkäaikaissäilytysjaosto

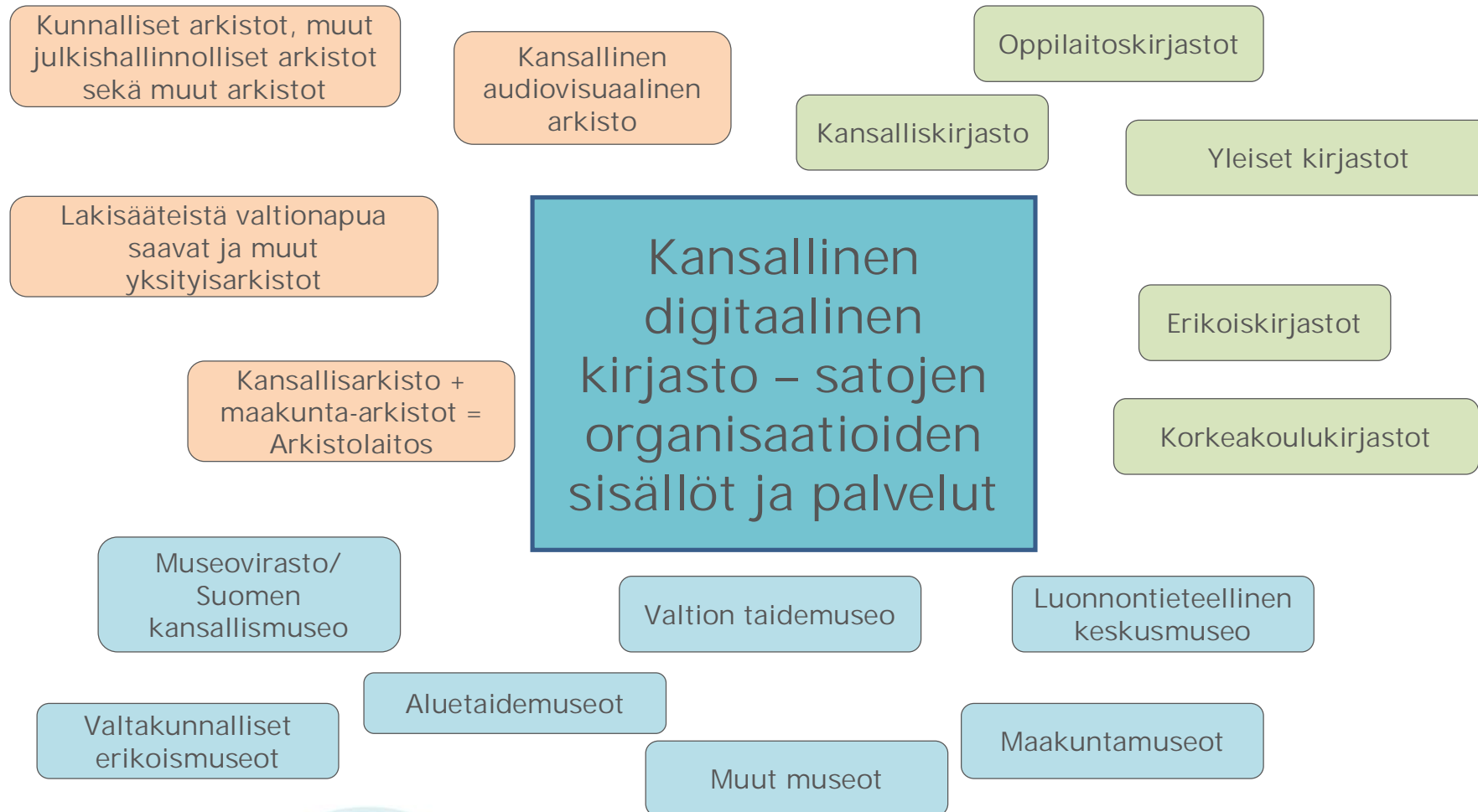
Työryhmät

Työryhmät

Työryhmät

Työryhmät

Työryhmät

Asiakasliittymä – kehittämisen lähtökohdat

- Asiakaslähtöisyys
  - › Nopea ja tuloksellinen tiedonhaku
  - › Monipuolinen ja laaja digitaalinen aineisto
  - › Integroitavuus tiedontarvitsijan prosesseihin
- Arkkitehtuuri
  - › Käyttöliittymän ja taustajärjestelmien erottaminen toisistaan
  - › Integroituminen muihin kansallisiin infrastruktuureihin
  - › Asiakasliittymä on tulevaisuudessa pitkäaikaissäilytysjärjestelmän käyttöliittymä
- Europeana-yhteistyö

Asiakasliittymä toiminnassa vuonna 2011

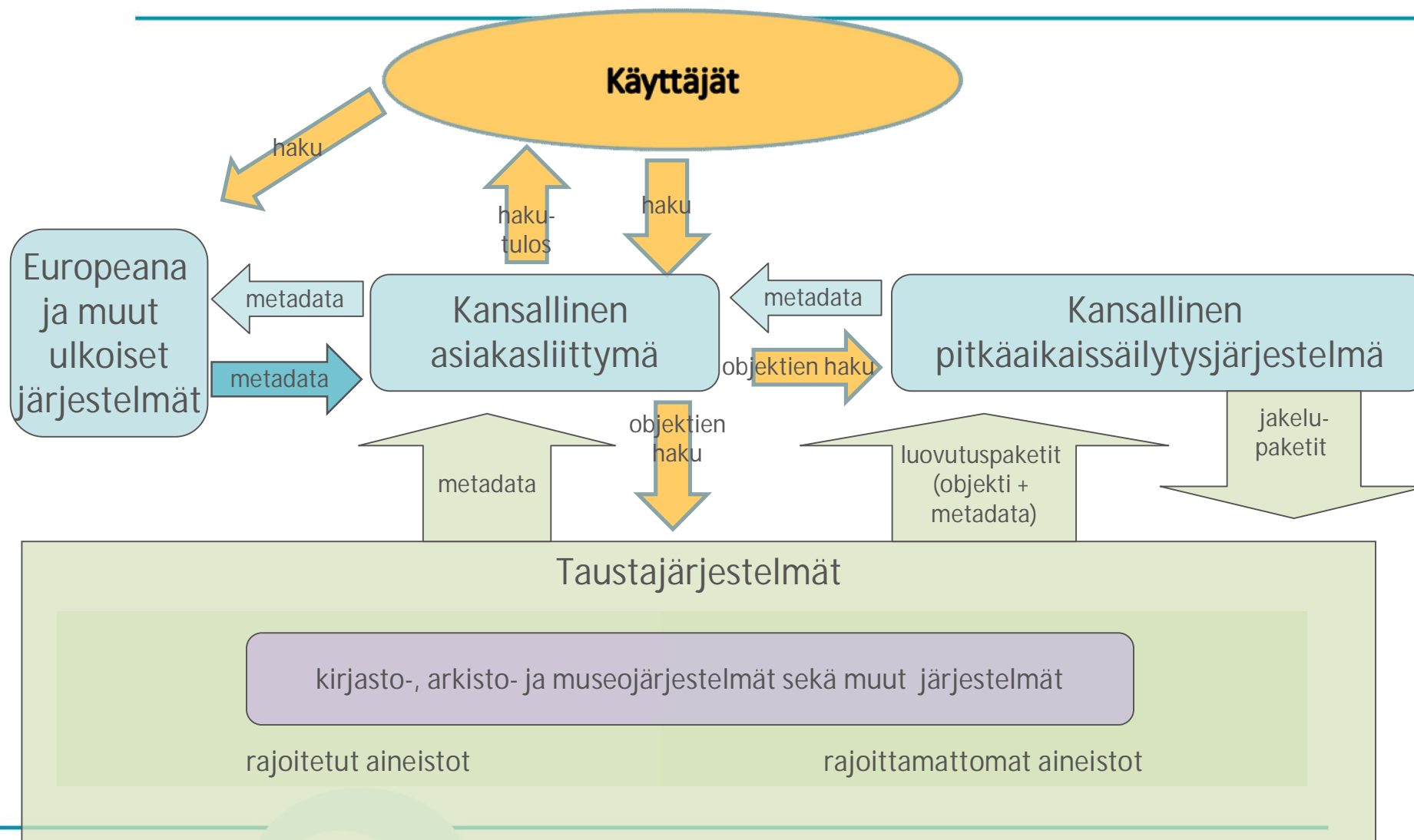
- Kansallinen näkymä & museoiden, kirjastojen ja arkistojen omat näkymät
- Avoin kaikille & pääsy tunnistautumista edellyttäviin tietovarantoihin
  - › Pääsy vapaisiin tietovarantoihin
  - › Pääsy kirjastojen, arkistojen ja museoiden palveluihin: neuvontaa, varauksia, kuvapalveluita
  - › Pääsy tunnistautumista edellyttäviin aineistoihin (mm. FinELib-aineistot: e-lehdet ja e-kirjat)
  - › Tekijänoikeusratkaisuja kehitetään tekijänoikeuden alaisten aineistojen saatavuuden edistämiseksi

---

Pitkäaikaissäilytysjärjestelmä

- Suunniteltavan järjestelmän pitää säilyttää sähköiset kulttuuriperintöaineistot eheinä, ymmärrettävinä ja saatavilla pitkälle tulevaisuuteen:
  - › Laitteet ja ohjelmistot ja tiedostomuodot vanhenevat, mutta informaation täytyy säilyä
  - › Luotettava säilyttäminen edellyttää sisällön eheyden aktiivista valvontaa ja monenlaisiin riskeihin varautumista
  - › Aikajänne pitempi kuin joidenkin organisaatioiden elinaika
- Säilyttää kulttuuriperintöaineistot, jotka:
  - › on velvoite säilyttää (erit. Arkistolaki, Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä)
  - › on muutoin tarkoituksenmukaista säilyttää
- Suunnitelma valmis 2010; toteutukseen pyritään lähivuosina.

Kansallisen digitaalisen kirjaston infrastruktuurit – hyödyt 1/2

- Asiakkaille: kirjastojen, arkistojen ja museoiden tietovarannot yhdistyvät yli organisaatorajojen hallituksi ja monipuoliseksi aineistojen ja palveluiden valikoimaksi
- Kirjastoille, arkistoille ja museoille:
  - › metadatan laatu paranee, käytännöt ja prosessit kirkastuvat
  - › palvelutarjonnan laatu paranee
  - › päällekkäiset tiedontuotannon, hallinnan, jakelun ja säilyttämisen kustannukset vähenevät
  - › voimavaroja vapautuu moninkertaisesta perusinfrastruktuurin ylläpito- ja kehittämistyöstä sisältötyöhön

Kansallisen digitaalisen kirjaston infrastruktuurit – hyödyt 2/2

- Yhteiskunnalle:
  - › pääosin julkisin varoin tuotetut sähköiset tietovarannot ovat saatavilla
  - › sähköisten kulttuuriperintöaineistojen potentiaali käyttöön ja uudelleenkäyttöön säilyy tulevaisuuteen
- Tutkimuksen (muille) tietoaineistoille:
  - › vertaisoppiminen: tehtyjen ratkaisujen jalostaminen ja virheiden tekeminen vain kerran
  - › VM:n kokonaisarkkitehtuuriviitekehyksen pilotointi (kuvaustekniikat, sisällöt)
  - › pitkäaikaissäilytettävän aineiston metadatatamääritykset
  - › asiakasliittymän ja pitkäaikaissäilytysjärjestelmän skaalautuvuus uusille toimijaryhmille ja aineistotyypeille

Kansallinen digitaalinen kirjasto

Kiitos

Lisätietoja:

www.kdk2011.fi

- Minna Karvonen, minna.karvonen@minedu.fi
- Tapani Sainio, tapani.sainio@fmp.fi
- Asiakasliittymä: Kristiina Hormia-Poutanen ja Ari Rouvari, Kansalliskirjasto
- Pitkäaikaissäilytys: Päivi Happonen ja Markus Merenmies, Kansallisarkisto
- Tekninen asiantuntijaryhmä: Juha Hakala, Kansalliskirjasto ja Heidi Rehn, SLS

www.kdk2011.fi